

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Sociologie

Simulare

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I TÊTEL

(30 pont)

Îrja a vizsgalakra a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. A közvetlen nevelés, amely a szülői modell azonosításán és utánzásán alapul, a gyermek tanítása és társadalmi integrációja céljából, egyik sajátos módja:

- a. a család szocializációs funkciójának
- b. a külső csoport szocializációs funkciójának
- c. a demokratikus politikai rendszer szocializációs funkciójának
- d. a bürokratikus nyomásgyakorló intézmények szocializációs funkciójának

2. Az a társadalmi intézmény, amelyben az egyén vallásos hiedelmek, szimbólumok és gyakorlatok együttesét kinyilvánítja:

- a. a környékbeli iskola
- b. a krízishelyzetben levő család
- c. az egyház
- d. a kis csoport

3. A politikai hatalom megszerzését célzó szervezetek:

- a. a politikai pártok
- b. az elsődleges csoportok
- c. a nem kormányzati szervezetek
- d. a cégek

4. A házaspárból és a gyermekekből álló család:

- a. a másodlagos csoport
- b. az egyszülős család
- c. a kiterjedt család
- d. a nukleáris család

5. Az elv, amely az állam arra vonatkozó jogát fejezi ki, hogy saját jogrendjét minden külső beavatkozás nélkül alkotja:

- a. az emberi jogok és szabadságjogok szavatolásának elve
- b. a képviseleti kormányzás elve
- c. a hatalmak szétválasztásának elve
- d. a nemzeti szuverenitás elve

6. Az egyház vallási normáitól, tanításaitól és gyakorlatától való eltávolodás vagy az ezek iránt tanúsított érdektelenség jelensége:

- a. a szubjektív elvilágiasodás
- b. a személyes autonómia
- c. a közhatalom
- d. a kényszeriparosítás

7. Az egyének számára formális keretek között történő átadása azoknak az információknak, készségeknek és értékeknek, amelyeket a társadalom a társadalmi élet szempontjából fontosnak tart, feladata:

- a. a családmagnak
- b. az iskolának
- c. a kiterjedt családnak
- d. az egyháznak

8. Az a nagyméretű intézmény, amely más intézmények sokaságát foglalja magába és szabályozza a társadalom hatalmi viszonyait:

- a. a házasság
- b. a hagyomány
- c. az állam
- d. a civil szervezet

9. A politikai hatalomtól és a gazdasági értelemben vett profitorientáltságtól független státus sajátja:

- a. a politikai pártoknak
- b. a kereskedelmi társaságoknak
- c. a non-profit szervezeteknek
- d. a médiának

10. Az oktatási forma, amely meghatározott pedagógiai tartalommal rendelkező, szabadon választható/fakultatív jellegű, rugalmas, de szervezett keretek között végzett tevékenységeket foglal magába:

- a. társadalmi
- b. formális
- c. informális
- d. nonformális

II. TÉTEL

(30 pont)

Adott az alábbi szöveg:

A család és az iskola közötti társadalmi távolság problémája akkor merül fel, ha a család származási és az iskola eltérő kultúrát képviselnek. Ha a két kultúra ellentmondásba kerül egymással, általában továbbra is a családi kultúra marad a domináns, ami megnehezíti az iskolai sikerességet.

- a. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- b. Soroljon fel két szociológiai fogalmat a szövegből! **2 pont**
- c. Fejtse ki a b. alpontban említett két szociológiai fogalom jelentését! **6 pont**
- d. Magyarázza meg körülbelül egy oldal terjedelemben, a b. alpontban említett szociológiai fogalmak közötti összefüggéseket! **8 pont**
- e. Állítson fel egy szociológiai kutatási hipotézist a megadott szöveg felhasználásával! **6 pont**
- f. Érvekkel támassza alá a kortárs társadalom vonatkozásában a *kulturális identitás* társadalmi jelentőségére vonatkozó személyes álláspontját! **6 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérdésekre:

- 1. Határozza meg a *mintavétel* fogalmát! **3 pont**
- 2. Nevezze meg a *társadalmi dokumentum* fogalmának két jellemzőjét! **6 pont**
- 3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *kisebbségi csoport* és a *csoportszolidaritás* érzése fogalmai között! Pontozva van:
  - a. a két fogalom szociológiai értelemben való használata **2 pont**
  - b. a kért összefüggés bemutatása **4 pont**
  - c. a kidolgozott szöveg koherenciája **1 pont**
  - d. a követelményben megjelölt terjedelemben való illeszkedés **2 pont**
- 4. Példával mutassa be, ahogyan *mindegyik státushoz és szerephez sajátos jogok és kötelezettségek társulnak!* **6 pont**
- 5. Érvekkel támassza alá azon állítást, mely szerint *egy szociológiai kutatásban a minta reprezentatív kell legyen!* **6 pont**